

Protokoll fört vid Mälarens vattenvårdsförbunds styrelsemöte 19 december i Stadshuset i Västerås

Närvarande

Ordinarie

Staffan Jansson, ordförande
Lars Bäcklund, vice ordförande
Magnus Arreflod
Patrik Waldenström
Anders Karpesjö
Thomas Åhsberg
Per Nyström
Klas Lindström
Lars Brofalk
Filippa Mayrhofer
Susanna Vesterberg, sekreterare

Västerås stad
Uppsala kommun
Eskilstuna kommun
Södertälje kommun
Järfälla kommun
Sjöfartsverket
LRF
Mälarens fiskareförbund
Stockholms läns landsting
Pfizer Health
Länsstyrelsen i Västmanlands län

Tjänstgörande ersättare

Per Ericsson

Norrvatten

Ersättare

Gun Eriksson
Anders S Svensson
Lena Vilhelmsson
Claes Kugelberg
Ove Andersson

Stockholms läns landsting
Strängnäs kommun
Köpings kommun
Västerås stad
Hallstahammars kommun

Adjungerad

David Liderfelt

Västerås stad

§1. Mötets öppnande

Ordförande Staffan Jansson öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes, en övrig punkt lades till.

§3. Föregående protokoll

Lades till handlingarna.

§4. Rapport från möte med revisorer

Ordförande och sekreterare redogjorde för det möte som genomfördes med förbundets revisorer 14 nov 2012. Vid mötet togs bl a de synpunkter upp som tidigare inkommit från revisorerna och som diskuterats på styrelsemöten under hösten 2012. De flesta

synpunkterna kunde förbundet svara på. Den ekonomiuppföljning som förbundet har gicks också igenom och även några nedslag i förbundets verksamhet gjordes, för att revisorerna skulle få en bättre insyn i arbetet som bedrivs.

Sekreteraren visade på styrelsemötet den Excelfil som används för uppföljning av ekonomin. Den visar på att förbundet kommer att få ett ganska stort överskott vid utgången av 2012, eftersom medel inte har förbrukats i den utsträckning som planerats. Det beror delvis på att sekreterarskapet (som fr o m 1 juli skulle vara 75% av en tjänst) har dragit betydligt mindre medel (250 000 kr istället för 500 000 kr) än planerat. Dessutom finns det medel som inte har förbrukats p g a att projekt inte blivit av eller inte är slutförda. Det gäller modellering av Mälaren, ett projekt som kommer att skjutas upp till 2013. Långtidsutvärdering av övervakningsdata och nytt övervakningsprogram för Mälaren är inte heller slutförda och därmed inte fakturerade. Avtal har dock tecknats för dessa uppdrag och de medlen är uppbokade i 2012 års budget. Ett problem med att ha oförbrukade medel är att förbundet får skatta för dessa.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Fick förbundet några råd av revisorerna på mötet? Rådet som kom från revisorerna var att binda upp så mycket medel som möjligt i projekt innan årsskiftet. Det har dock bara kunnat göras delvis.

Kommer mera tid att kunna läggas på sekreterarskapet framöver? Ja, fr o m årsskiftet kommer sekreterarskapet att bli 75% av en tjänst.

Mälaren en sjö för miljoner, går det att använda medlen till projektet? En konsult har anlåtats för att genomföra en kampanj för att få med flera kommuner i projektet, detta kommer att dra en del medel redan 2012.

En synpunkt från revisorerna är att verksamhetsberättelsen ska skrivas under av alla i styrelsen, detta förutsätter en tidigare process så att vi hinner ta upp detta på vårens möten.

§5. Rapport från arbetsgruppen (och övriga möten)

Arbetsgruppen hade möte 12 november. På mötet stämde pågående projekt av, men huvudfokus på mötet var att ta fram verksamhetsplanen för 2013. Vi bestämde också en arbetsfördelning mellan medlemmarna i arbetsgruppen för de projekt som ska drivas nästa år.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Ordförande rapporterade också ifrån ett möte om projektet Mälaren – en sjö för miljoner med landshövding Ingemar Skogö och vattenvårdsdirektör Mats Wallin, som båda ställde sig bakom projektet och skrev också under det brev som Mälarens vattenvårdsförbund skickade ut till kommunerna i avrinningsområdet i slutet av november. Detta brev utgör alltså en ny förfrågan till kommunerna om deltagande i projektet, förbundet inväntar svar från kommunerna senast 22 mars.

Vattenmyndigheten kommer också att vara medfinansierare i den seminarierie som förbundet genomför under 2013.

Även Mälardalsrådet har haft möte där projektet Mälaren – en sjö för miljoner diskuterades. Även Mälardalsrådet (miljöutskottet) kommer att bidra med finansiering till den seminarierie som förbundet genomför under 2013.

§6. Verksamhetsplanering 2013

Den senaste versionen av verksamhetsplan mejlades innan mötet till styrelsens medlemmar. En översiktlig genomgång gjordes på mötet.

Vattenvårdsförbundet kommer under 2013 att bedriva den nationella miljöövervakningen enligt samma övervakningsprogram som föregående år. Parallellt med detta tas ett nytt övervakningsprogram fram som ska börja gälla fr o m 2014. Upphandling sker under hösten 2013.

Projekt som Mvuf ska genomföra är:

- Mälaren – en sjö för miljoner. Projektet genomförs förutsatt att tillräckligt många kommuner ansluter sig (minimum budget 500 000 kr/år). Projektet kommer att ha en separat budget och finansieras helt av de kommuner som ansluter sig.
- Seminarieserie 2013. Fem seminarier för kommunerna kommer att genomföras om 1. Övergripande vattenplanering (2 tillfällen), 2. Dagvatten, 3. VA/enskilda avlopp, 4. Jordbruk.
- Modeller av Mälaren. Tre delprojekt planeras: 1. Scenariomodell för fosfor, 2. Utökad spridnings- och scenariomodell för Mälaren och 3. Metodutveckling för bedömning av fiske, ekosystem med hjälp av fjärranalys.
- Fisk i Mälaren, en beskrivning av fisken i Mälaren, med trendanalys mm.
- Informationsbroschyr om främmande arter i Mälaren för ett urval av arter. Ska spridas till bl a båtklubbar, fiskeklubbar, yrkesfiskare m fl.
- Sammanställning av miljögiftsstudier och –resultat i Mälaren.

Hemsidan kommer att ses över och ett nyhetsbrev ska ges ut vid minst två tillfällen under 2013.

Budgeterade kostnader för 2013 är knappt 2 miljoner kronor, vilket motsvarar de intäkter förbundet har genom bidrag från Havs- och vattenmyndigheten och medlemmarnas avgifter.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Hemsidan – går det att anlita någon som gör jobbet snabbt (för 2012 års medel)? Informationskampanjer behövs. Vad vill vi och vad gör vi? Hur visar vi att vi höjer ambitionen? Det bör läggas till i verksamhetsplanen som en egen aktivitet. Ökad intäkt= ökad arbetsinsats.

Almedalen?

Bra om man kan förbereda arbetet bättre.

Att sammanställa miljögifter är komplext. Ett förslag är att göra det som en tvåstegsraket.

Informationsbroschyr om främmande arter är bra, men räcker den föreslagna finansieringen? Väcka allmänheten är viktigt. För att nå allmänheten, kan man be dricksvattenproducenterna också sprida informationen. Information kan också riktas till akvariehandeln.

HEMSIDAN är viktig.

Varför är det så svårt att föra över medel? Pga förbundet måste skatta för överblivna medel. Allt vi kan förbruka före årsskiftet lättar skattebördan. Vi bör kunna använda de

likvida medlen. Bör troligen kollas med revisorerna, liksom vad vi kan göra åt balansen.

De övriga förslagen läggs in i verksamhetsplanen och följs upp på nästa styrelsemöte.

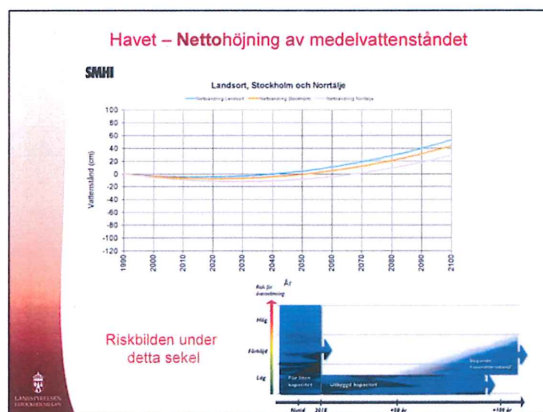
Beslut: Verksamhetsplanen beslutas med de justeringar som föreslogs på mötet. Arbetsgruppen tar fram ett underlag för hur vi kan använda de medel som återstår. Ta hjälp med hemsidan för medel under innevarande år om möjligt.

Den justerade verksamhetsplanen biläggs protokollet.

§7. Mälaren – en havsvik om 100 år? Steg 2.

Länsstyrelserna runt Mälaren har haft ett möte för att diskutera olika frågor som behöver utredas i samband med den förväntade havsnivåhöjningen i Östersjön. Förbundets sekreterare deltog på mötet och gav en kort rapport därifrån.

Runt år 2050 kommer inte längre landhöjningen att kompensera för havsnivåhöjningen, utan nivån i "Saltsjön" kommer succesivt att närma sig Mälarens nivå. Problemen med saltvatteninträngning i Mälaren blir då mer frekventa och vidtas inga åtgärder så blir Mälaren på lång sikt en havsvik.

Man kan tänka sig flera olika lösningar på problemet. Eftersom Mälaren är en viktig dricksvattentäkt syftar flera av lösningarna till att förhindra inträngning av saltvatten i Mälaren eftersom dricksvattenproduktionen då skulle försvåras eller omöjliggöras. Man kan t ex 1. Höja Mälarens nivå (för att kunna fortsätta tappa ur vatten), 2. Behålla dagens nivå och pumpa ut vatten ur Mälaren, 3. Bygga barriärer mellan olika bassänger i Mälaren och behålla sötvatten i vissa av dem, 4. Bygga barriärer i skärgården, 5. Bygga barriärer i Öresund. Andra alternativ är att hitta andra vattentäkter eller att byta reningsteknik.

Länsstyrelserna runt Mälaren tar nu fram förslag på vilka utredningar som behövs som underlag inför kommande åtgärdsalternativ. Ett extern seminarium kommer att genomföras i början av året, där forskare och myndigheter bjuds in. Det är viktigt att vattenvårdsförbundet bevakar vad som händer i frågan.

§8. Mälaren – en sjö för miljoner, informationskampanj

Sara-Josefina Holby från reklambyrån Care of Haus i Västerås är projektledare för den kampanj som Mälarens vattenvårdsförbund ska genomföra för att försöka få kommunerna att gå med i projektet Mälaren – en sjö för miljoner. Sara-Josefina berättade om hur man tänkt genomföra kampanjen och hur man ska lägga upp informationen till kommunerna. Från början tänkte man göra en webbsida med en kampanj, men istället ska en kort och pedagogisk informationsfilm göras samt en presentation till varje kommun. Dessutom ska informationen skickas ut på ett uppseendeväckande sätt t ex som en vattentät USB-minne i en vattenflaska. Sara-Josefina visade en film som tagits fram tidigare ([klicka här för att se filmen](#)), som ett exempel på hur en kort informationsfilm kan se ut. Projektet behöver ”rivstarta” i början av året, eftersom kommunerna redan i mars ska svara på om de vill vara med i projektet.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Projektet kräver väl att det finns en person hos förbundet som ta hand om de frågor som kommer upp. Jo, flera möten har redan planerats in med sekreteraren direkt efter juledigheten.

Projektet är komplext, är det inte svårt att göra en tydlig film om det? Hur lång kan filmen vara? Inte alls lång film, ska mera vara som en ”teaser”. Sedan ska kommunerna få mera information i en presentation som är anpassad till respektive kommun.

§9. Presentation av modell för Mälaren

Petra Philipsson från Brockmann Geomatics Sweden AB var inbjuden till mötet för att berätta om ett projekt som ska påbörjas under 2013 och där bl a Mälarens vattenvårdsförbund kommer att vara medfinansier. En ansökan om projektmedel har lämnats in till Rymdstyrelsen och projektet kommer glädjande nog att få pengar för genomförande.

Petra visade en presentation om projektet, den finns som bilaga till protokollet (bilaga

2).

Data har ungefär 300 m upplösning, det finns väldigt få satelliter som kan mäta "rätt" faktorer.

MERIS-sensor används, hela Sverige kan mätas på några minuter. Dock vissa problem med molnbildning.

www.vattenkvalitet.se har tagits fram tidigare och visar halter av t ex klorofyll, suspenderat material och humus. Halterna överskattas något i Mälaren, eftersom anpassning inte gjorts. Hela datasetet kommer att uppdateras under nästa år (2013). Utvecklingsprojektet kommer att användas för att utgöra stöd vid statusklassning längs med kusten, men också i de stora sjöarna.

Projektet kommer att leda till en rumslig förutsägelse om var man har en hög produktion (av fisk) i sjöarna.

Satelliten som använts har tyvärr tappats och därför tas för tillfället inga bilder. En ny satellit kommer att skjutas upp 2014.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Går det att upptäcka störningar i naturen med modellen? Ja, troligen. Exempel finns t ex från kusten, där det visat sig att vattengrumlingen gjort att förutsättningar inte finns för vissa typer av organismer.

Hur kommer resultaten från modellen att visas, blir det på samma hemsida som tidigare projekt? Ja, resultaten kommer också att presenteras på hemsidan.

§10.Nästa möte

Nästa styrelsemöte blir 7 februari på Länsstyrelsen i Västerås, därefter 9 april hos Strängnäs kommun. Årsstämman kommer att hållas i Eskilstuna i slutet av april, datum bestäms vid nästa styrelsemöte.

§11.Övriga frågor

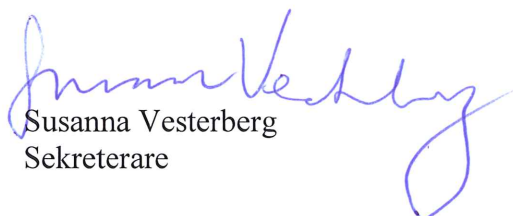
Styrelsen diskuterade kort vägsalters påverkan på vattenkvaliteten i Mälaren. För grundvatten är vägsalter ett stort problem, men i Mälaren är påverkan sannolikt ganska marginell. Däremot finns andra problematiska ämnen som kommer från vägarna, som släpps ut i Mälaren via dagvattnet.

§12.Mötets avslutande

Ordförande tackade för visat intresse och önskade alla en god jul och ett gott nytt år. Mötet avslutades.

Vid protokollet

Justeras

Susanna Vesterberg
Sekreterare

Staffan Jansson
Ordförande